

Evropský den jazyků

18.6.2025 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Evropský den jazyků (EDJ) je den podpory jazykového vzdělávání v Evropě. Slaví se každoročně 26. září již od roku 2001, a to z iniciativy Rady Evropy. Jeho organizací má na starosti Evropské centrum pro moderní jazyky (ECML), které sídlí ve Štýrském Hradci.

Hlavní cíle EDJ:

- zvýšit povědomí veřejnosti o důležitosti jazykového vzdělávání, podpořit vícejazyčnost a mezikulturní porozumění;
- propagovat jazykové a kulturní bohatství Evropy;
- povzbudit celoživotní jazykové vzdělávání ve škole i mimo ni.

Webová stránka věnovaná Evropskému dni jazyků je dostupná již ve 43 jazycích včetně češtiny.

Jednotlivé instituce, které se k oslavě EDJ připojují, se na webových stránkách EDJ registrují do sdíleného kalendáře, kde zapíší podobu svých plánovaných aktivit. Akce EDJ, které probíhají v Evropě a stále více i na dalších kontinentech, organizují většinou školy, univerzity, jazykové a kulturní instituce, asociace a také překladatelské kanceláře Evropské komise.

Národním kontaktem pro získání propagačních materiálů k pořádání Evropského dne jazyků je Mgr. Ivona Sobotková, Ph.D. (Ivona.Sobotkova@msmtgovcz). Rozesílání propagačních materiálů probíhá v srpnu, případně i v září (za předpokladu, že jsou materiály stále dostupné a mohou být doručeny před konáním EDJ).

Evropský den jazyků 2025

Letošní ročník Evropského dne jazyků se nese ve znamení tématu „**Jazyky otevírají srdce a mysl**“ a oslav **25. výročí EDJ**. I v letošním roce jsou pro vás připraveny pokračující, aktualizované či nové jazykové aktivity, jejichž výběr uvádíme níže:

Soutěže

Jazyky otevírají srdce a mysl

Vytvořte plakát ilustrující motto 25. výročí Evropského dne jazyků „Jazyky otevírají srdce a mysl!“. Takový plakát, který odráží skutečnost, že učení se jazykům zapojuje emoce i mozek.

Kromě toho, že učení jazyků potenciálně zvyšuje výkon mozku a spojuje lidi, může také usnadnit výměnu myšlenek, emocí a zkušeností → posiluje empatii a respekt k různým způsobům života.

K předání vašeho sdělení můžete používat symboly, citáty a umělecká díla, ale především popustit uzdu své fantazii a kreativitě!

Obrázek vytvořeného plakátu ve formátu .jpg nebo .gif zašlete prostřednictvím formuláře uvedeného na webu EDJ: **Languages open hearts and minds!**. Obrázek bude prezentován na webových stránkách EDJ. Pro 5 nejkreativnějších příspěvků budou připraveny ceny a 25 plakátů bude

vystaveno v prostorách Evropského centra pro moderních jazyky!

Uzávěrka: 15. října 2025

Hymna Evropského dne jazyků

Podílejte se na tvorbě (a samotném provedení) vícejazyčné hymny k 25. výročí Evropského dne jazyků!

S pomocí AI vytvořilo ECML text písně v angličtině s názvem „Voices of Europe“ (vizte na webu EDJ). Nyní z ní mohou školy, organizace, sdružení a samozřejmě další jazykoví nadšenci vytvořit skutečně vícejazyčné dílo – buď překladem/úpravou textu do jazyka, kterým mluví, nebo mohou dokonce vytvořit vlastní verzi hymny.

Videozáznamy hymny (obsahující provedení i text písně v jazyce, v němž byla hymna nahrána) je možné zasílat prostřednictvím formuláře uvedeného na webu EDJ: **An anthem for the European Day of Languages!** Z došlých návrhů bude vytvořena vícejazyčná verze písně.

Uzávěrka: 15. října 2025

Návrhy na trička

Do 31. 12. 2025 je možné se zapojit do tradiční Soutěže o trička, která spočívá v zaslání vlastního návrhu/obrázku/grafiky trička prostřednictvím **formuláře**. Vítězný návrh bude vytištěn na oficiální trička EDJ 2026.

Vítězkou soutěže o tričko EDL 2025 se stala **Naile Begaj z Řecka**. Výběr z došlých návrhů si můžete prohlédnout na **webu EDJ věnovaném této soutěži**, kde naleznete také podrobnosti o soutěži.

Plakáty

- **Jazykový strom** – plakát zahrnuje 84 evropských jazyků, které jsou uvedeny ve dvou brožurách Lařina putování, a představuje vynikající způsob, jak přehledně zmapovat jazyky přítomné ve třídě/škole a poukázat na to, jak blízko a/nebo daleko od sebe jazyky jsou (<https://edl.ecml.at/languagejourney>).
- Pokračování série plakátů – například letos nově připravený plakát **„20 věcí, které možná nevíte o narozeninových tradicích po celém světě“** (<https://edl.ecml.at>) či pokračující plakát **„Věci, které možná nevíte o jazycích“**, jehož speciální výroční edice se zaměří na 25 věcí, které jste možná o jazycích nevěděli.

20 nápadů na aktivity pro Evropský den jazyků v roce 2025

Snažíte se vymyslet aktivity pro letošní ročník Evropského dne jazyků? Někdy může být náročné organizovat akce pro velký počet osob tak, aby byly bezpečné a atraktivní. Níže uvádíme několik nápadů, jak rozprout vaše kreativní myšlenky:

1. Vícejazyčná výzva - jazykolam

Kolik jazykolamů v alespoň třech různých jazycích zvládnete za jednu minutu? Jazykové obraty jsou náročné v jakémkoli jazyce, ale zvládnutí tří nebo více jazyků rozhodně není pro slabé povahy! Pochlubte se svými schopnostmi, ať už samostatně nebo ve skupině, a pošlete ECML video.

Zdroj inspirace s možností vložení videa: <https://edl.ecml.at/cs/Fun/Tongue-twisters>.

2. Pečení v cizích jazycích

Inspiraci naleznete na webu EDJ: Baking in a foreign language.

3. Workshop k představení nových jazyků

Uspořádejte 30–60minutový seminář, na kterém skupině žáků představíte nový jazyk. Maximální počet účastníků si můžete určit podle toho, kolik místa máte k dispozici.

Workshop může například zahrnovat:

- neobvyklé aspekty jazyka a podobnosti s rodným jazykem účastníků;
- pozdravy a klíčové fráze (např. počítání 1–10);
- zajímavosti, třeba slavné rodilé mluvčí vybraného jazyka;
- seznámení se znakovým jazykem včetně prstového odříkávání jmen a učení se jak pozdravit neslyšícího člověka.

Workshop nemusí nutně vést kvalifikovaní učitelé. Studenti nebo kolegové z různých jazykových prostředí mohou představit své rodné jazyky. Vzhledem k tomu, že se jedná o „ochutnávkové workshopy“, přidání několika ukázek národní kuchyně by mohlo akci více okořenit či osladit.

Zdroje informací k využití: <https://edl.ecml.at/language trivia>, <https://edl.ecml.at/signlanguage>, <https://edl.ecml.at/celebrities>, příklady akcí.

4. Jazykový veletrh

Jazykový veletrh může být libovolně malý nebo velký. Rozdělte žáky/studenty do skupin, z nichž každá bude představovat jinou zemi. V případě, že si více skupin chce vybrat stejnou zemi, můžete země do týmů náhodně přidělit losováním. Cílem je, aby každá skupina zorganizovala na veletrhu aktivitu zaměřenou na jazyk své vybrané země. Mezi příklady patří vaření dle tradičního receptu, naučení se typického tance nebo písně, nebo dokonce předvedení scénky či krátké hry v cizím jazyce. Veletrh lze uspořádat ve vnitřním prostoru nebo i venku. Cílem jazykového veletrhu je povzbudit žáky k poznávání světa kolem sebe a ukázat, že existují různé způsoby, jak se naučit nový jazyk.

Zdroj inspirace: <https://languagesconnect.ie/thinklanguages/>.

5. Soutěž Eurovision v písních/poezii/vyprávění příběhů (originální znění zadání zde)

Proč si při čekání na příští ročník soutěže Eurovize nevytvořit vlastní minisoutěž? Samozřejmě v rámci vlastního možného úsilí... Doporučujeme si tedy nejprve určit, v jakém měřítku byste ji chtěli uspořádat: v rámci jedné třídy, za účasti několika třídních skupin nebo třeba celé školy? Zvažte vytvoření organizačního výboru, který by pomohl akci připravit. Mějte na paměti, že ne každý umí zpívat jako Celine Dion nebo Andrea Bocelli. :-). Aby byla akce inkluzivnější – a abyste si případně ušetřili uši – je možné zvážit, zda ji nerozšířit na soutěž písní a básní. Koneckonců, hlavní důraz je kladen na samotný jazyk: mohou účinkující používat cizí jazyk, a přesto znít působivě?

Vystoupení mohou být buď živá, nebo nahraná. Pokud chcete přidat soutěživost, zvažte přidání hlasovacího systému a porotců, jako je tomu ve skutečné Eurovizi!

Odkaz na inspiraci: Junior Eurovision: a minority language view.

6. Virtuální cestování

Vytvořte si mapu míst, která chcete navštívit, a naučte se nejužitečnější výrazy v jazyce vaší vysněné cestovní destinace. Tuto aktivitu můžete provádět individuálně nebo v týmech. Pokud si všichni chtějí vybrat stejnou zemi (což se může stát), můžete každému týmu nebo žákovi/studentovi náhodně přidělit jinou zemi losováním. Doporučujeme vytvořit si seznam prvků, které by měl každý poster obsahovat, například: důvody návštěvy, pozoruhodné památky, aktivity, které je třeba podniknout, jazyky, kterými se tam mluví a čím jsou jedinečné, a důležité fráze na cestu.

Zdroje inspirace: Discover the world through languages poster, <https://edl.ecml.at/language trivia>, <https://www.travelandleisure.com/attractions/museums-galleries/museums-with-virtual-tours>.

7. Aplikace: Jazykové výzvy tajného agenta

Pro ty, kteří milují chytré telefony, je tu také aktualizovaná verze **Aplikace jazykových výzev tajného agenta**, která je k dispozici ve více než 30 jazycích a byla vyvinuta s podporou národních koordinátorů a Evropské komise. Aplikace vybízí uživatele, alias tajné agenty, k tomu, aby přijímali různé výzvy, stoupali v hodnostech, a nakonec se stali "mistry tajných agentů". Nově "kvalifikovaní" agenti se mohou odměnit certifikátem svědčícím o jejich pokročilých schopnostech (<https://edl.ecml.at/app>);

Úkoly a kvízy v této aplikaci podněcují žáky/studenty k tomu, aby využili příležitosti k procvičování jazyka, nebo se o něm dozvěděli více i mimo školní lavice.

Soutěžte s přáteli a zdolávejte výzvy, určujte země a jazyky a plňte kvízy! Výzvy jsou organizovány od jednoduchých úkolů po ty trochu náročnější.

Aplikace je k dispozici ke stažení na <https://edl.ecml.at/app>.

8. Příručka: Jazykové výzvy tajného agenta

Na výběr máte 51 výzev, které lze plnit po dohodnutou dobu a které nabízejí spoustu možností aktivit. Pokud máte málo času, můžete dokonce nechat „kolo štěstí“, aby rozhodlo, kterou výzvu si vyberete.

Pokud se rozhodnete přijmout 51. výzvu, můžete vytvořit krátký videoklip založený buď na jedné z existujících výzev nebo na nějakém vlastním vynálezu a nahrát jej na webové stránky EDJ. Některé nápady k této výzvě jsou:

- „předvedte, jak vaříte svůj oblíbený národní recept“;
- „doporučte cizojazyčný film ze své země“.

Příručka je k dispozici ve více než 30 jazycích. Nezapomeňte se po splnění 10 a více výzev odměnit certifikátem!

Příručku a více informací naleznete zde: <https://edl.ecml.at/languagechallenge>.

9. Uspořádejte si vlastní honbu za pokladem

Zdroje inspirace: <https://edl.ecml.at/cs/Events/20-event-suggestions>, <https://edl.ecml.at/quiz> (otázky pro hledání pokladu), Actionbound, ICT inventory of OERs.

10. Otestujte si své znalosti evropských jazyků

Na webových stránkách EDJ je k dispozici mnoho informací o evropských jazycích, včetně jazykových

faktů, zajímavostí, slavných citátů, kvízů a jazykových her. Proč neuspořádat jazykovou soutěž pro vaši třídu založenou na jedné nebo více z těchto aktivit?

Zdroje inspirace: <https://edl.ecml.at/quiz>, <https://edl.ecml.at/language trivia>,
<https://edl.ecml.at/languagefacts>, <https://edl.ecml.at/braingame>,
<https://edl.ecml.at/Activities/languagejourney/guideforteachers/tabid/3227/Default.aspx>,
<https://edl.ecml.at/signlanguage>, <https://edl.ecml.at/quotes>.

11. Mezinárodní online tandem

Velmi efektivním způsobem výuky jazyka je tandemová výuka, při níž se studenti učí s rodilým mluvčím. Abyste se ujistili, že vaši studenti nepřijdou o skvělou příležitost učit se jazyk po boku rodilého mluvčího, proč nezorganizovat mezinárodní (online) tandem?

Jedná se o aktivitu, která vyžaduje značnou dávku organizace, takže abyste si ji usnadnili, mohla by vaše škola zvážit zapojení do platformy eTwinning Evropské komise.

Tuto akci lze samozřejmě uspořádat libovolněkrát a v různých jazykových kombinacích, aby se jí mohli zúčastnit studenti studující různé cizí jazyky. Cílem je navázat mezinárodní přátelství a maximalizovat možnosti jazykového procvičování.

Zdroje informací a inspirace: <https://www.coe.int/en/web/eurimages/eurimages-prize-list>,
<https://www.common sense media.org/lists/best-international-films-for-kids>,
<https://thelearningadventure.com/2020/04/language-films-students>,
<https://www.negrabohemian.com/blog/2019/4/2/20-foreign-movies-to-watch-with-kids> (vybrané nápady na filmy pro učitele cizích jazyků).

12. Den deskových her

Uspořádejte se svými žáky/studenty „Den deskových her“ a ukažte jim, jak zábavné mohou být jazyky. Rozdělte žáky/studenty a střídajte je v různých hrách. Smyslem této aktivity je, aby si studenti poutavou formou procvičili jazyk, který se učí, a možná si ani neuvědomili, že se vlastně učí.

Ve světě, který stále více ovládají technologie, se ECML rozhodlo udělat krok jiným směrem a vyvinulo jazykovou hru, která se hraje záměrně off-line. Stolní hra je zaměřená na jazyky.

Více informací a hru k vyzkoušení naleznete na: <https://edl.ecml.at/EDLboardgame>.

Další zdroje inspirace: <https://www.spanishplayground.net/spanish-board-games>,
<https://www.ef.com/wwen/blog/teacherzone/try-these-classic-board-games-in-class/> (nápady na deskové hry, které lze snadno přizpůsobit jakýmkoliv dalším jazykům).

13. Soutěž o trička

Informace uvedeny výše v části „Soutěže“.

14. Festival zahraničních filmů

Podpořte své žáky/studenty ve zlepšování jejich poslechových dovedností uspořádáním „Mezinárodního filmového festivalu“. Ať už se jedná o třídní nebo školní akci, může trvat několik dní a zahrnovat filmy z různých zemí a jazyků. Vybírejte ideálně verze s titulky podle jazykových znalostí diváků. Tento zábavný a poutavý festival zlepší jejich dovednosti a vzbudí zájem o různé jazyky a kultury.

Můžete také prozkoumat Eurimages, fond Rady Evropy, který podporuje oceňované nezávislé evropské filmy.

Zdroje: <https://www.coe.int/en/web/eurimages/eurimages-prize-list>,
<https://www.commonssensemedia.org/lists/best-international-films-for-kids>,
<https://thelearningadventure.com/2020/04/language-films-students>,
<https://www.negrabohemian.com/blog/2019/4/2/20-foreign-movies-to-watch-with-kids> (několik nápadů na filmy pro učitele jazyků).

15. Založte knižní klub

Dalším snadným a zábavným způsobem, jak zlepšit čtení s porozuměním a slovní zásobu studentů v cizím jazyce, je založit knižní klub. Tento typ aktivit nejenže pomáhá podporovat lásku ke čtení, ale také zlepšuje jazykové dovednosti v mnoha oblastech, jako je psaní či pravopis. Tuto aktivitu lze navíc využít s různými skupinami žáků/studentů bez ohledu na věk. Chcete-li založit úspěšný online knižní klub, nezapomeňte při výběru knih zohlednit zájmy žáků/studentů, abyste zajistili jejich motivaci a nadšení pro tuto činnost. Důležité je také vybrat knihy, které odpovídají jazykové úrovni žáků/studentů v příslušném cizím jazyce.

Pod tímto odkazem naleznete několik užitečných nástrojů pro založení online knižního klubu:
<https://bookclubz.com/>.

16. Výzva GeoGuessr

Jak lépe povzbudit žáky/studenty k procvičování cizích jazyků než pomocí výzvy? GeoGuessr je online zeměpisná hra, která hráče vysadí na řadě náhodných míst po celém světě, přičemž ti mají následně zjistit, kde se nacházejí. Navíc musí hráči věnovat velkou pozornost svému okolí. Žáci/studenti během hry narazí na nejrůznější nápisy, reklamy apod. Rozpoznání těchto abeced, jazyků a znalost místa, kde se jimi mluví, jim pomůže zjistit, ve které zemi, městě nebo oblasti se nacházejí. K dispozici jsou různé herní režimy.

Zdroj: <https://www.geoguessr.com>.

Pro inspiraci: <https://srtaspanish.com/2018/05/04/geoguessr-lets-explore-the-world/>.

17. Připravte „speciální vydání“ novin ke Dni jazyků

Abyste mohli začít, budete potřebovat redakční tým složený z novinářů a fotografa, abyste vytvořili vlastní noviny. Nazvat je můžete dle vlastního uvážení, nebo klidně „The Times“. Noviny by měly být vydány 26. září.

Co by vaše noviny mohly obsahovat? Jako každé typické noviny mohou obsahovat různé zajímavé články a rubriky: rozhovory – třeba s ředitelem školy o významu jazyků, s žáky, kteří se zajímají o určitý jazyk, s učiteli o tom, co je poprvé přitáhlo k jazyku, který učí, nebo s polygloty, které znáte. Můžete také přidat jazykové křížovky nebo hádanky. Fantazii se meze nekladou!

Zdroj inspirace: <https://edl.ecml.at/downloads>.

18. Učte se společně zdravit v různých jazycích

Žáci/studenti spolupracují v malých skupinách a navrhují plakáty s pozdravy jako „Dobrý den“ nebo „Jak se máte?“ v různých jazycích. Ti, kteří plakáty prezentují nebo pronášejí pozdravy, jsou nahrávání na video, například pomocí mobilního telefonu. Klipy lze spojit do jednoho videa

prezentujícího výsledky aktivity nebo lze uspořádat soutěž o to, v kolika jazycích dokáží žáci v omezeném časovém úseku (například v délce jedné minuty) pozdrav vyslovit. Cílem této aktivity je seznámit žáky s jazykovou rozmanitostí a dále je inspirovat ke studiu cizích jazyků.

Stránky s materiály: <https://edl.ecml.at/downloads>

19. Velká vícejazyčná kniha vtipů (aneb Rozesměj mě!)

V kolika jazycích dokážete někoho rozesmát? Smysl pro humor a to, co je pro někoho zábavné, je často ovlivněno jazykem, kterým mluví, a jeho kulturním zázemím. Abychom vyzkoušeli, zda tomu tak skutečně je, můžete sesbírat do knihy své nejlepší vtipy. Ty mohou být ve vašem rodném jazyce a/nebo v jazyce, který se učíte. Nejdůležitější je, aby byly vtipné! Mohou samozřejmě souviset s jazykem nebo se přizpůsobit různým jazykům, ale hlavním kritériem je, aby byly zábavné! Můžete si také sestavit porotu, která bude vtipy hodnotit.

20. Lařina další cesta - regionálními a menšinovými jazyky Evropy.

Tento díl je atraktivní brožurou zaměřenou na regionální a menšinové jazyky, která je pokračováním Lařiny jazykové cesty napříč Evropou. Lara se tentokrát setkává s jazyky, jako je gagauzština, karaimština, meänkieli či fala, které nejsou příliš známé.

Odkaz na obě brožury: <https://edl.ecml.at/languagejourney>

Děkujeme, že podporujete jazykové vzdělávání v Evropě!

<https://msmt.gov.cz/mezinarodni-vztahy/evropsky-den-jazyku-1>